

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor: Bc. Ivana Partlová

Název práce: Programy prevence sociálně patologických jevů a jejich realizace v konkrétním nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež

V předložené práci se autorka zabývá sociálně patologickými jevy a jejich prevencí prostřednictvím programů realizovaných v nízkoprahovém zařízení. Na rozdíl od mnoha podobných prací se snaží vysledovat i obecnější souvislosti mezi jednotlivými jevy. Přínosný je rozbor uplatňování a evaluace preventivních programů v konkrétním zařízení a jeho možnost aplikace na obdobná zařízení tohoto typu.

Motivací k volbě tohoto tématu byla mj. potřeba hlouběji se seznámit s prací nízkoprahového zařízení pro děti a mládež V.I.P., zejména s procesem plánování a realizace programů prevence sociálně patologických jevů a možností jejich zefektivnění.

Tento problém autorka objasňuje na konkrétních programech uskutečněných v roce 2012.

Po nezbytném a obsahově i formálně dobře zpracovaném *úvodu* (jehož součástí jsou i charakteristika osobnosti člověka, základní funkce rodiny, vymezení sociální práce a sociální služby a participace na ní) postupuje v dalších částech práce deduktivní metodou od prevence a jejích programů po popis sociální služby poskytované nízkoprahovými zařízeními, konkrétně V.I.P. v Českých Budějovicích, a to v rozsahu nezbytném pro pochopení dále pojednaných souvislostí.

V *kap. 1* a *2* uvádí sociálně patologické jevy, které se vyskytují (ať fakticky, či potencionálně) mezi klienty NZDM a typizuje je; zároveň vymezuje a charakterizuje prevenci jako pedagogický, psychologický i sociologický pojem.

V kapitole *3* se obšírně věnuje programům prevence jak v České republice, tak v zahraničí a charakterizuje jejich typy podle cílových skupin. Pozornost věnuje i procesu tvorby programů.

Ve *4. kap.* přechází k tématu nízkoprahových zařízení pro děti a mládež obecně, včetně jejich historického vývoje v České republice. Dotýká se i streetworku a jeho vazby na NZDM. Všimá si rovněž právního ukotvení sociálních služeb v souvislosti s NZDM. Vyčerpávajícím způsobem popisuje v *kap. 5* konkrétní NZDM V.I.P. v Českých Budějovicích.

Kvalitně zpracovaná teoretická tvoří velice dobrý základ pro autorčinu další práci při terénním šetření. Tomu je věnována druhá část diplomové práce.

Do empirické části zahrnula jak proponované cíle práce, včetně základních otázek, tak metodologii, vyhodnocení a interpretaci získaných informací.

Pro svá zjišťování vhodně zvolila kvalitativní výzkum (zřejmě zejména s ohledem na charakter cílové skupiny a předpokládanou malou efektivnost vyplňování údajů pro kvantitativní výzkum, ale i s ohledem na charakter výzkumných otázek). K výzkumu rovněž využila sběr, zpracování a vyhodnocení dat cestou analýzy dokumentů, rekognoskace veřejného prostoru, ve kterém se klienti pohybují a vlastní pozorování v NZDM. Výhodou byla možnost osobního zapojení do zúčastněného pozorování, neboť autorka v tomto zařízení rovněž pracuje, právě tak jako anketa mezi klienty (včetně hodnocení akcí).

Podrobně tento postup popisuje v *kap. 6.2.3* – „Popis výzkumných strategií“. Autorce lze snad vytknout, že podrobněji nerozebrala výsledky anonymní ankety v konfrontaci s ostatními evaluačními kritérii, jejichž naplnění lze vyčíst např. z rozhovorů s respondenty kvalitativního šetření a ze závěrů obsažených na *str. 73 - 78*. Zde by posloužilo event. pregnantnější vyjádření přínosu programů jak pro děti, tak pro zúčastněné pracovníky.

Předmětem jejího zkoumání byly celkem tři preventivní programy, jejichž realizaci a vyhodnocením s v práci zabývá. Respondentkami byly pracovnice NZDM. Průběh celého výzkumu je podrobně popsán na *str. 53 – 73*.

Shrnující závěry a diskuse jsou dostatečnou měrou uvedeny v *kap. 6. 4* a v zobecnujícím *závěru*.

V přílohách jsou účelně zařazeny jak ilustrativní snímky, tak otázky anonymní ankety, formulář hodnocení akcí a přepisy rozhovorů s respondenty, které vhodně celou práci dokumentují a dokreslují.

Pro event. uživatele této diplomové práce je jako cenný zdroj informací připojen Etický kodex České asociace streetworku, z metodického hlediska pak poznámky z participativního pozorování.

Autorka při své práci využila celkem 24 titulů vhodně zvolené odborné literatury, 2 časopisecké statě a 19 internetových zdrojů jak koncepčního, tak aplikovaného charakteru

Po formální stránce je práce jasně a přehledně strukturovaná a poskytuje čtenáři ucelený vhled do problému. Jazykové prohřešky (pravopisné a stylistické) se nevyskytují.

V průběhu zpracování autorka průběžně konzultovala s vedoucím práce. Na práci je vidět osobní zaujetí danou problematikou i samotnou prací nízkoprahového zařízení. Evaluační postřehy jsou využitelné i pro pracovníky sledovaného zařízení.

Závěr:

Předložená práce splňuje potřebná kritéria. **Doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat výborně.**

5. května 2014

PhDr. Otakar Jíra
KPD